

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Collatione fundoru[m] fisca. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

LEX V. ADDITIO.

Quis Empio rei emphyteutice fiscalis facta a priuato, vel a ciuitate sub pacto ne tenear ad canonem tenetur, sed pactum est irritum, hoc dicit. Nec obstat s. de fund. rei p. p. in l. fin. ubi non tenet venditio nec pactum, quia ibi emptio fuit facta a principe, quia erat emphyteuta alterius, et ideo abominabile esset quod princeps non possidens teneretur ad canonem, ut hic, not. quod hec litera dicit, a consultatu, et c. Quia secundum hoc patet quod potest fieri lex, que habeat locum in omnibus actibus, preteritis a tali tempore citra vel retro.

Principis, Adde vo. Alexan. de Imo. in Lopus. de oper. publ. ubi etiam per Bar. et Bal. in lex hoc iure, ff. de iustit. et iure.

De locatione pradiorum civilium, vel fiscalium, siue temporum siue rei priuatae, vel dominicae. Rub. LXX.

Predia Principis, que in perpetuum locantur, sunt locanda diuitibus vel alijs cum fideiussione idonea presita, et officialis predicta negligens, debet de suo resarcire omne detrimentum.

Undi. A colonis perpetuis fundorum publicorum non auferuntur fundi, licet alius meliorem conditionem offerat, hoc dicit. Et not. hic contra prelatos qui post edificia facta in ruinis volunt dicere se beces pros. de quo supra, de fun. rei priuata. l. et supra de predijs nauil. ubi dixi.

Deca. Subhastatio in locatione perpetua fundorum publicorum ita vendicat sibi locum, sicut in venditione, hoc dicit. In text. ibi. perpetuis conductores, et ibi. emphyteutam appellari conductorem. Nam omnis accipiens rem in perpetuum, dicitur potius emphyteuta quam conductor, ut hic.

Potius dicitur emphyteuta, potest ex hoc elicere discrimen quod inter emphyteusum est z locationem, de quo vide Bald. in l. j. supra de iure emphyteu. Joan. Andr. in add. ad spec. in titu. de loc. titu. v. in princip. et dom. meum. Pbi. Dec. consil. pen. volu. ii. per totum.

Unde Bal. in l. si. si contra ius vel vti. pub.

Ingruit. Si finita locatione conductor prius tantum offert quantum nouus in locatione preferatur, hoc dicit. Pot. gloss. hic postquam que tenet quod conductores perpetui possident, secus in temporaliibus, quia illi dicuntur habere decentiationem qui sunt ad tempus.

Unde Bal. in l. eodem. in prin. de public. et vide. j. in l. si. facit. l. cognouimus. s. de man. et colo. Adde. l. iij. de vend. rerum ciuil. lib. ij.

Conducens rem in perpetuum, potest eam vendere et donare.

Predia. Predia domus Augustalis in perpetua locata ad alium non possunt transferri sub alio preterito quoad pensio soluitur, et Los mes rerum priuatarum contra faciens puniuntur. Item predium Augustale princeps donare potest ei cui locauerit in perpetuum vel ad tempus. Item primus conductor conductio ne finita, si in licitatione offert tantum quantum alius preferat. Si vero rem conduxerit in perpetuum omni tempore est securus, hoc dicit. Et cum primo respondit huius legis not. gloss. hic in ver. retrahendam, quod conducens rem in perpetuum potest eam vendere et donare, et ad posteros transmittere. Et in text. ibi, vel sponte donauerit. Et nota. casum. in quo princeps rem concessam per se vni. non potest alteri concedere, etiam motu proprio, nisi dicat, non obstante tali concessione facta, ut in c. si motu proprio, extra de preb. lib. sexto. Et in text. ibi, concedere pensionem.

Unde nota. quod si detinenti rem quidam habens ius in ea donat eam simpliciter, intelligitur donare solum ius quod habet. Idem est in locatione, ut l. si domus. s. si. ff. de lega. j. no. in l. cum alienam rem. s. de leg. quod satis credo.

A L E X. C. Idem in donante docto, in l. si domus. s. si. ff. de leg. j. alleg. et pastoralis. de do. C. Idem Bal. et Sal. in l. cum alienam, de leg. j. in princip. et ibi Angel. et Bald. in rubi. de contrahen. empt. et in vi. questio. et in l. monumenta. supra de legi. et docto, et maxime Pet. de Anch. in d. cap. pastoralis, et in l. senatus. de leg. ga. j. s. fina.

De conductoribus, et procuratoribus, siue exactoribus pradiorum fiscalium domus Augustae. Rub. LXXI.

In causis fiscalibus seruandus est ordo iuris, sicut in causis priuatorum.

Conductores. Conductores fundorum domus fiscalis, et alij homines dicte domus, cum agere volunt, experiri debent ordinario iure, et nulli alij patrocinium prestare debet nec executionis ministerium, et contrahentibus pena imponitur, nec est penitentie locus, hoc dicit. Per hanc l. dicitur Ant. de Bar. quod in causis fiscalibus est seruandus ordo iuris, sicut in causis priuatorum. Item si rex facit citare suum Baronem, et ostendat iura que habet in castris, que possidet, alias auferret se ibi ea, nam talis citatio ipso iure est nulla, cum nemo titulum ostendere debeat sue possessionis, ut l. cogit. supra de Pet. hered. et sic est in isto, quod not. In causa fiscali non iratur de calumnia, Gloss. not. in cap. j. s. sacramentum, de consue. rect. feud. quam ad hoc allega. et sequitur Audensis in tract. de Principe, in titu. de fisco. conclusi. xvii. Alexand. et in text. ibi. granios. not. contra Bardarios Hoteskatis delinquentes, ut ipsi debeant magis puniri, quam alij cives. Et not. hic gloss. que exponit domum, id est, illos de domo. Unde si quis substituit filio suo domum Bardorum, quod intelligantur substituti omnes illi de Bardis. Item per hoc tenet quod si legatum relinquatur ecclesie sancti Francisci, quod illud legatum est nullum, sicut si relinquere fratribus de sancto Francisco, licet tenerim contrarium in l. bello. Anozicarnum.

Quibus ad conductionem pradiorum fiscalium accedere non licet. Rub. LXXII.

Allus. Palatini milites prohibentur a locacione fundorum principis, hoc dicit.

De collatione fundorum fiscalium vel rei priuatae, &c. Rub. LXXIII.

Rednariozum. Prefes provincie, et sui officiales possunt erigere conductores dominicos, et etiam impartiri facultatem curialibus Cesaris volentibus facere dictam exactorem.

Ambasatoribus, et viatoribus non creditur sine publicis literis.

Palatinos. Palatini possunt transmitti per comitem rerum priuatarum ad presidem cum literis, ut sint solliciti circa exactorem pensionum fiscalium, et non debent inferre aliquam concessionem, contrahentes puniuntur relatione facta de hoc prefecto pretorio h. d. In text. ibi. cum publicis literis. Per hanc litteram patet quod non creditur ambasatoribus, sine publicis literis. Loucos. s. de decur. si quis securio, secundum vnam lecturam, et de exacto. tribu. l. missi. ibi. cum delatorum, et c. Item per hanc legem dici potest, quod cum isti palatini obtineant vicem quorundam baiulorum, ut ibi dicitur quod baiulo debet dari littera ad hoc, ut ei credatur, et hoc est verum quando baiulus non est notus, ut hic. et d. l. missi. alias bene debet ei credi sine literis. Et ita no. gl. in l. sed et interpellatur. s. j. ff. de arbi. pro hoc facit l. iij. s. toties. de da. infet. ibi. libellum, et c. Vel dic quod quando baiulus vult gratiare aliquem realiter quod tunc requiritur littera, quia agit de magno preiudicio, ut d. l. missi. et de iur. fisci. facultas. Aut vult citare verbotenus, ut compareat coram iudice, et tunc si est notus, non requiritur littera, ut d. l. sed et interpellatur. si est ignotus, sic, ut hic. Nam hic transmittitur de vna provincia ad aliam. Ultimo nota hanc legem contra baiulos committentes contra aliquem concessionem.

Bar. Secunda super Lod. ccc ij

ADDITIO.

ALEX. C. Tamen not. quod nunquam citatio facta domi reddi. citatum contumacem absque literis, vt not. Bal. z Ange. in l. de amia. c. cep. z vide de hac materia qua do ereditur nuncio, per Bartol. in l. j. s. cura carnis. ff. de offic. ptefec. vrb. z ibi dicit. Alex. ff. in l. sciendum. de verbo. oblig. z do. Joan. de Platea. in l. prohibiti. s. de iure. ff. z per do. Aut. in c. quod super his. de fide instra. vbi dicit quod psona digne note, z fide digne credit sine litere. facit c. nobilissimus. l. r. dist. z no. Angel. in consil. c. r.

Qnua pedia ex quaciqz causa ad fscum, per tinentia, a transuentione publicarum pcederem non habent immunitatem. hoc dicit.

De priuilegiis domus Auguste, vel rei priuatae, &c. Rub. LXXIII.

Riuatas Ad extraordinaria munera, vel superindicta etiam fscali s possessor non cogitur. hoc dicit.

Em priuatum. Pedia Principis a trasuentione publicorum specierum nullatenus hodie excusantur, sicut nec pedia pincorum, licet aliquando excusata fuerint, quia ultra solitum locum tales species portabantur, quod hodie fieri non permittitur. hoc dicit. C. In tex. ibi, quibus ante, optimo argumentum prestat hec litera. quod cum de consuetudine ciuitatis Bernij sit, quod granum Lusij Bernij portetur ad ciuitatem Bernij, quod committatur soliti portare non possunt vgeri, vt portent ad alium locum longiorem, z magis distantem a Lusio, facit s. de anno. z tribul. pro locis.

Rotyronibus. Hoc dicit Imperator quod cum certis reditus assignatus esset militibus certe militie, z ad huiusmodi reditus prestationem pedia provincialium teneretur conferre quod etiam pedia principis ad hoc tenentur, h. d.

Bsit. Instruktionen vie publice, pontium z stratarum, inter foedida non numerantur, z ideo nemo excusatur ab eo. Concord. s. de facer. sanc. eccl. l. ad instruktoes. Fallit si alicuius muneris publici vacatio sit specialiter concessa, vt l. cui muneris. ff. de vaca. mu. Et no. quod dicit hic, stratarum, z s. dicit, vie. Et sic patet quod hic via z strata ponuntur, vt species differentes, Concord. ff. de via publi. l. j. circa fin. C. Et est vile ad statutum dicens quod committens maleficiam in strata, pena dupli puniatur. Nam si accusatio dicat quod maleficiam sit commissum in via, non concludit penam dupli, quia sunt attendenda verba legis, vt l. pteoz ait, s. bec autem actio, vt ff. de cere. ff. vi bon. rapt.

Recepto. Nullus a superindicto excusatur, excepta Principis possessione, h. d.

ALEX. C. Intelligi nisi in contrarium appareret communis vsus loquendi tam in via quam in strata, quia tunc attenderes tur. l. h. zozum, ver. quod tamen Lassius, de legat. iij. z l. cum de la monis, s. asinam, ff. de fan. instru. per Bar. in rub. ff. de oper. noni iurc. quod tamen intellige, vt ibi in margine.

De grege dominico. Rub. LXXV.

Ropositis. Subtrahens equum a grege dominico, ipsum restituit, z in vnalibra auri puniunt, subtrahens de grege pteuarum puniunt in media libra, a qua pena releuatur, si eum obtulerit sponte, h. d. Et no. hic casum, in quo subtrahens puniunt alia pena quam dupli vel quadrupli. Item not. quod in furto consummato est locus penitentie. Simile s. de his qui se defec. l. j. z ff. de alie. iud. mu. causa fac. l. iij. in fi. z s. ad leg. Jul. in l. quisquis, s. fin. regulariter contra, vt l. qui ea iacite, ff. de furt.

De cupressis ex luco Daphnes, vel Perseidis per Agyprium non excidendis, vel vendendis. Rub. LXXVII.

Squis. Emantes vel vendentes arborum cupressi in locis hic nominatis puniuntur hoc dicit. Et est hec lex argumentum quod ipso quod imponitur pena ementi, imponitur vendenti. De quo in l. secunda, supra ad legem Juliam maiestatis. ADDITIO. ALEX. C. Adde Dominicum de sancto Semi, in c. de temp. po. ordi. in vj. z in l. non tantum, ff. de re iud. per Raphael. Bre. Sed quid si statutum dicit, de quolibet contractu venditoris soluatur gabella, an comprehendat emptorem z venditorem. Dic quod solus venditor comprehenditur. Lasus est in l. debet, in fin. de edil. edict. Adde Bald. in rub. de reb. cred. s. z sequitur Ro. in no. in litera. g. adde Bar. in l. legem, de indic. vidui. fol. vbi dicit quod si ex forma statuti puniunt vendens frumentum in alio loco quam in platea communis, puniunt emptor z emens, dicit ibi. Adde etiam Bal. in l. i. s. de edil. act. ad Bald. in contrarium in l. j. s. de communi seruo manumi, vbi dicit quod statutum cogens aliquem emere, non propterea cogit alium vendere. Et ad de Salice, in rub. s. de reb. cred. vbi dat vnam regulam, quod semper in correlatiuis lex loquens de vno, trahitur ad reliquum, et ibi iudicatur ad statutum loquens de debito, an comprehendat creditum, quando loquitur de digniori, gl. ibi in rub. p. calleg.

Ones. Aurhoritate propria nullus potest in loco Daphnes icidere cupressos, nec eas collapsas alio trasportare, contrafaciens puniunt. Item plantans cupressum non potest aliam ob hoc incidere, sed pro tali plantatione a fisco vnam libram auri consequitur, h. d. Hoc legem pro constitutione papali disponente quod de massa trabari, nulli sit licitum excidere abietes, nec eas collapsas alio portare.

BARTOLVS Ad Duodecimum Lib. Cod.

De dignitatibus. Rubric. I.

Continua rubrica vt in gl. Ad hic vt dicitur est in libro pcedente de multis qualitatibus personarum, sed qz dignitas est qualitas, que inheret persone, vt dicitur ibi in l. j. ideo ponitur hic rubrica de dignitatibus.

Doctorum, priuilegia que z quot sint, z de eorum dignitatibus, item de scholaribus, doctorum liberis, ac coniugibus, de dignitate nobilitate, plebanatu, z eorum accessorijis.

Ivt proponitis. In militis sit dignitas, vide Bar. in lex ca. ff. de testa. m. Doctor primo torqueri non potest, l. in lites, s. de questio, quia militans aduocati. Laduo s. de adu. di. in di. Donatio ab eo facta in concubinum non valet, l. secunda, s. de donat. inter virum z vxo. not. doct. in l. affectio nis, ff. de do. Joan. and. in c. cum quis de sepul. lib. vi. Post in summa in titu. de vo. inter vir. z vxo. s. cum. vt. ex. capit. C. Item no. tenetur ultra quam facere potest, gl. in l. miles in p. ff. de re iud. Et vide Jumo. in c. j. de mag. f. Pro deiezo non suspenditur, l. desertorem, s. pena militum, de re in l. z ibi gl. In conducto one domus gaudet priu. l. gio. d. Barto. z Bal. in l. i. ff. soluto mar. f. Loguntur enim eis edes locare, ff. Buliel. in l. decernimus. e.